Viktigare är Jansson

Grundmanus av: Gunlög Rosén

Musik av: Cajsa Litzell Skogshult

Spektakel, Upplevelsespel i jultid,
Verbum, 2001

Omarbetad av: Camilla Wasserman 2011

Roller:
Julia
August
Pappa
Mamma
Morfar
Mormor
Lillasyster
Maria
Josef
3-4 änglar, bara en med replik, men fungerar som en sånggrupp.
2-3 Herdar , bara en med replik
3 vise män
2 st Häroldar
Herodes –
2-3 st Överstepräster

(Låt familjens hem finnas i ena delen av scenen och händelserna i Betlehem vid den andra delen.)

Scen 1 Hos familjen

Ett litet bord med en julkrubba, Jesus fattas.
6 stolar runt ett köksbord.
Tidning
Stickning
En bibel
En låda till krubban med Jesusbarnet

Mormor och morfar sitter vid köksbordet. Mormor stickar och morfar läser tidningen.
August står med hörlurar i öronen.

Julia med förstoringsglas. Går runt och letar. Tittar på publiken genom förstoringsglaset, sänker det och säger:

Julia:
- Jag letar efter Jesusbarnet. Han är försvunnen!

Fortsätter leta…kryper…får syn på August fötter, vänder sig mot publiken

Julia:
- Aha, jag tror att jag har fått upp ett spår!

Fortsätter kolla in August nerifrån och upp. Möter hans blick.

Julia:
- Aha! En misstänkt!

August:
- *(tar av sig hörlurarna)* Vad håller du på med Julia?

Julia: *(tar bort förstoringsglaset)*
- Jaså, var det bara du, August!
Jag är detektiv och här finns ett mysterium att lösa. Har du sett Jesus?

August:
-Näe.

Julia:
-Jesusbarnet ligger inte i krubben! Någon måste ha rövat bort honom!

Julia börjar leta igen.

August: (*vänd mot publiken)*
- Mp3:n var min bästa julklapp. Förutom slalomskidorna. Men dem visste jag att jag skulle få. Jag tycker nästan att julafton är bättre än en födelsedag!

Mormor:
- Men julen ÄR ju en födelsedag.

August:

- Ja, det finns säkert många som fyller år på julafton. Undrar hur det är att ha födelsedag på julen…

Morfar:
-Hon menar Jesus, förstår du väl? Det har du väl lärt dig i skolan.
August:
- Vaddå, Jesus? Har ni fått Jesus på hjärnan, eller?

Mormor:
-Men August, du vet väl att vi firar jul för att Jesus föddes då?

August:
- Nä, det visste jag inte!

Morfar:
- Visste du inte det? Men kom då, så kan vi läsa om det i Bibeln!
Julia och August går och sätter sig vid bordet.

August:
- Är det verkligen därför vi firar jul? I så fall tycker jag att pappa och mamma också ska få höra på!

Julia och August:
- Mamma, pappa!!!

(*Pappa och mamma kommer in.*
Lillasyster springer upp på scenen efter föräldrarna.)

Lillasyster:
- Jag också höra!!!

August:
- Men du fattar ju inget ändå!

Lillasyster:
- Jag fattar visst! Dumma dig!

Mamma:
- Vad var det ni ville?

August:
- Vi ska läsa om när Jesus föddes. Mormor säger att det är därför vi firar jul…

Julia:
-…så då tyckte August att ni också kunde höra på!
Pappa:
- Jag kan tyvärr inte, jag håller på att fixa julmiddagen.

August:
- Vi har ju redan ätit så mycket idag.

Pappa:
- Men ingen Jansson, det måste man ha på julen.

Julia:
- Du då, mamma?

Mamma:
- Jag håller på att städa upp och samla ihop alla julklappspappren…

Morfar:
- Men ni kan väl göra en liten paus i julstöket, så lovar vi alla att hjälpa till sedan, eller hur barn?

August:
- Javisst!

Julia:
- med både Janssons frestelse och städning!

Lillasyster:
- Ja hjälpa mamma!

Mamma och pappa:
- Okej då.

(*Alla sätter sig vid bordet, mamma tänder ett ljus. Mormor bläddrar.)*

Mormor:

- Här är det, jag har hittat det! Lukas andra kapitel. Ska du läsa Julia?

Julia får bibeln och börjar läsa:

Julia:
- Vid den tiden bestämde kejsar Augustus att hela världen skulle skattskrivas.

August (reser sig):
- Kejsar Augustus, det är ju jag det! Kejsar August Augustus Lundström!

Scen 2 Till Betlehem

En krubba med Jesusbarnet under ett tyg.

Trumpetfanfar

2 Häroldar går majestätiskt in på scenen. De har med sig en pergamentrulle.

Härold 1:
- Ett bud från vår kung. Alla ska räknas, gammal som ung!

Härold 2:
- Ställ upp er på rad, i er hemstad.

Julia:

-Det var den första skattskrivningen. Alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Och Josef, som kom från Betlehem begav sig från Nasaret där han bodde till Betlehem, för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

***Kören sjunger:* I Betlehem**
Under tiden kommer Maria och Josef in. Maria tar av tyget från krubban så barnet syns.

Julia:
- Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon svepte om honom med tyg och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i vandrarhemmet.

August:
- Vad är en krubba egentligen?

Mamma:
- En krubba är en slags behållare där man lägger foder till djuren.

August:
- Krubb till djuren alltså? Haha.

Pappa:
-Apropå krubb så måste jag nog ändå sätta igång med att riva potatis till Janssons frestelse…

Mormor:
- Nej Peter, tänk inte på Jansson nu! Tänk på stackars Maria i stället som måste föda barn i ett stall…

Maria tar upp barnet och vaggar det.

***Maria och kören sjunger:* Marias sång**
(Maria lägger tillbaka barnet)

Herdarna kommer in och kurar ihop sig tillsammans.

Scen 3 Bråket

Julia:
- I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten.

August:
- Nu tycker jag att det är min tur att läsa!

Julia:
- Nej, du läser så tråkigt!

August:
- Det gör jag väl inte. Ge mig bibeln nu! Jag är kejsar Augustus, jag befaller dig!

Julia: *(vänder sig bort med bibeln)*
- Det är jag som läser!

Augustus: *(sliter i Julias arm)*
- Hit med bibeln, sa jag!

Julia:
- Aaj, vad gör du?

Mamma:
-Sluta bråka!

Morfar:
- På julen ska alla vara sams**.**
Pappa:
- Ska det vara så här så tror jag att jag går ut i köket och börjar göra i ordning Jans…

Hela familjen:
- Neeej!

August:
- Okej, Julia får läsa, bara pappa stannar här.

Scen 4 Änglabesök

Julia:
- Plötsligt stod en ängel framför herdarna.

En ängel kommer upp, Spotlight på herdarna.

Julia:
- Herdarna blev jätterädda. Men ängeln sade till dem:

Ängel:
- Var inte rädda! Jag kommer till er med en fantastisk nyhet,
(Vänder sig mot publiken) och den gäller alla.
I natt har frälsaren fötts i Betlehem. Han är Messias, Herren.
Ni kommer att känna igen honom på att han är lindad och ligger i en krubba.

Några änglar sjunger: *Änglarnas sång*

Herdarnas ser på änglakören. Efter sången reser de sig upp.

Scen 5 – Förlåtelse och fred i familjen.

August:
- Wow, det måste ha varit en häftig syn när alla änglarna sjöng!

Julia:
-Jag kan riktigt höra inom mig hur de sjöng ”Ära vare Gud i höjden och fred på jorden”.

Pappa:
- På jorden fred, ja, det kunde man verkligen önska. Det vore väl den allra bästa julklappen vi människor kunde ge varandra?

August:
- Och vi som inte ens kan hålla fred med varandra i familjen på självaste julafton… förlåt Julia!

Julia:
- Det är jag som ska säga förlåt! Här får du bibeln, det är din tur att läsa!

Lillasyster:
- Förlåt att jag sa dumma.

August:
- Förlåt att jag sa att du inget förstod.

Mamma och pappa, mormor och morfar ser på varandra och ler.

Scen 6 Herdarna

August:
- När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen, sade herdarna till varandra:

Herde:
- Låt oss gå in till Betlehem och se det som ängeln talade om!.

Herdarna och kören: *Herdarnas sång*

August:
- De skyndade iväg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban.

Herdarna går fram och gullar med Jesusbarnet. Lägger honom i Marias famn.

August:
- När de hade sett det, berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla häpnade över vad herdarna sade. Sedan vände de tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de fått höra och se: allt var så som det hade sagts dem.

Herdarna går ut

August:
- Vilken fin berättelse! Det här handlar ju om alla figurerna som vi har i vår julkrubba! Men…kungarna står det inget om här.

Mamma: *(tar bibeln)*
- Vänta, jag tror att det står om dem i Matteusevangeliet. Jo, här, Matteus andra kapitel är det. Vem vill läsa det?

Pappa:
- Gör det du, Gunnel!

Scen 7: De vise männen

En tron
Kameler
Gåvor

(*Herodes sätter sig på en tron. De visa männen och kommer in på scenen medan mamma läser.)*

Mamma:
-När Jesus hade fötts i Betlehem var Herodes kung, Till honom kom några visa män.

Stjärntydarna och kören: *De vise männens sång*

De visa männen bugar för Herodes.

Vis man 1:
- Var finns judarnas nyfödde kung?

Vis man 2:
- Vi har sett hans stjärna gå upp.

Vis man 3:
- och vi kommer nu för att hylla honom.

Mamma:
- När kung Herodes hörde detta, blev han oroad, och hela Jerusalem med honom. Han samlade alla folkets överstepräster och skriftlärda och fråga dem var Messias skulle födas.

Herodes visar bort de vise männen en bit och vinkar till sig översteprästerna.

Herodes:
- Vet ni som är så visa och lärda var Messias ska födas?

Överstepräst 1:
- I Betlehem.

Överstepräst 2:
- Det står skrivet hos profeten (Håller i en pergamentrulle och läser):
Du Betlehem från dig skall det komma en hövding, en herde för mitt folk Israel.

Herodes:
- tack, ni kan gå.

Översteprästerna bugar och går.

Herodes vinkar till sig de vise männen igen.

Herodes:
- Bege er till Betlehem och ta noga reda på allt om barnet och berätta för mig när ni har hittat honom, så att också jag kan komma dit och hylla honom.

August:
- Vaddå, försökte han lura dem eller?

Mamma:
- Ja, han tänkte nog att ”den där lille kungen ska jag nog göra slut på, det är ju jag som ska vara kung här och ingen annan!”

August*(orolig):*
- Åkte de vise männen tillbaka dit sen och talade om var Jesus fanns för den där elakingen?

Mamma:
- Nej, vänta nu får du höra: Efter att ha lyssnat till kungen gav de sig iväg, till Betlehem. När de såg stjärnan fylldes de av stor glädje. De gick in i huset, och där fann de barnet och Maria, hans mor, och föll ner och hyllade honom. De räckte fram gåvor, guld och rökelse och myrra..

De vise männen faller på knä och böjer sina huvuden för Jesus och lägger fram gåvorna.

Mamma:
- I en dröm blev de sedan tillsagda att inte återvända till Herodes, och de tog en annan väg hem till sitt land.

De vise männen reser sig upp bugar och går iväg

Scen 8 Tillbaka hos familjen

Julia:
- Nu har vi hört om alla dem som vi har i vår julkrubba, Maria, Josef, djuren i stallet, herdarna, fåren och stjärntydarna med sina kameler.

August:
- Du glömde Jesus!

Julia:
- Jamen, nu är det faktiskt så att Jesus fattas i vår julkrubba! Han är borta!

Mamma och pappa:
- Är Jesus borta?
Hela familjen går och tittar i julkrubban

Pappa:
- Ja, här ligger minsann inget Jesusbarn, vart kan han ha tagit vägen?

Mamma:
- Hörrni, tänk om det bara är så att jag glömde lägga dit honom när jag packade upp figurerna ur lådan…

Julia:
- Du kan väl inta ha glömt Jesusbarnet, heller?

Mamma går efter lådan. Hon river ut lite silkespapper och hittar Jesusbarnet.

Julia och August:
- Hurra! Jesus är här!

Mamma ser lite skamsen ut.

Mamma:
- Det var dumt av mig att glömma Jesus. Jag glömde inte bara att lägga dit honom i krubban, utan jag har faktiskt till och med glömt bort Jesus under hela julen.

August:
- Jamen, nu har vi fått lära oss att han är det viktigaste på julen.

Julia till pappa:
- Till och med viktigare än Jansson!

Pappa: *(skrattar)*
- Ja, till och med viktigare än Jansson!

Julia tar Jesusbarnet och lägger honom i krubban. Samtidigt lägger Maria tillbaka barnet i den stora krubban.

Hela familjen, kören, Maria, Josef, herdar och vise män sjunger sången:
Ett barn från Gud

Alla ställer sig, tar varandra i hand och bockar för applåderna.